

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XI.

4. 68 (1275).

СУБОТА, 8. ЧЕРВНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JUNE 8th, 1929.

No. 68 (1275).

VOL. XI.

РЕМЗЕЙ МЕКДОНАЛД СФОРМУВАВ НОВИЙ УРЯД.

МекДоналд створив окреме міністерство для безробітних і на чолі його поставив Томаса.

Депеша з 6. червня з Лондону повідомляє, що хоч МекДоналд не проголосив ще офіційно свого уряду, однак з добре поінформованих джерел знають, що в склад його кабінету міністрів входить наступні особи: лорд Томсон — міністр авіації; лорд Арнолд — міністр війни; перший лорд адміралції лорд Челмфорд або капітан Бен; сер Чарлз Тревелліан — міністр освіти; суддя лорд Сенкі — міністр справедливості; Дж. Г. Томас був пронований зразу на міністра для доміній, але в останній хвилі говориться, що він стане міністром безробіття; Філіп Сноуден — міністром фінансів; Дж. Р. Клайне — міністром внутрішніх справ. На чолі міністерства здоров'я буде жінка, Маргарет Бондфілд, або Сузан Лоренс.

ШЕФИ ПОЛІЦІЇ СНАРЖАТЬСЯ, ЩО КОМУНІСТИ НА НИХ НАПАДАЮТЬ.

АТЛАНТА, Джорджія, Злучені Держави, 5. червня. — На конвенції "Міжнародного Товариства Шефів Поліції", яка тут зараз відбувається, принята резолюція проти активності комуністичних партій в Злучених Державих і в Канаді.

Починаю до вивчення такої резолюції мала послужити телеграма, надіслана на конвенцію шефам поліції з Фінікс, Арізонна, Доналдом Монтомері, який заявив, що "комуністи в цілому світі роблять концентровані атаки на поліцію". Телеграма говорить, що багато комуністів в Злуч. Державих і Канаді є чужинцями і як такі підлягають депортації, тому міністр праці "повинен предприняти гострі кроки проти комуністів-чужинців".

Головний інспектор, Джордж

плани зменшити безробіття, які мали би полягати на встановленні пенсії на старість для робітників поперх 60 або 65 років, а на їхнє місце виробити дається тоді інших робітників, молодих, які нині живуть з пенсії для безробітних.

Програма уряду МекДоналда.

В Депеші з Парижа з 6. червня говориться, що МекДоналд думає негайно звернутися до американського президента Хувера з пропозицією відновити переговори про наладнання міжальянтських воєнних доріг та розроблення.

Телеграма з Лондону з 6-го червня до канадійської новинарської агенції говорить, що Томас приняв посаду міністра безробіття і що МекДоналд вже поробив важні кроки в бюрї прем'єра під ч. 10 Давнінг стріт, щоб пустити в рух машину для зменшення безробіття.

В плані нового уряду є електрифікація й будова нових залізниць кругом Лондону та деякі інші підприємства й роботи, які дали б заняття хоч якійсь частині — британських безробітних.

БАНКРОЦТВО ФАРМЕРІВ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНГТОН, 3. червня. Над конгресом зависли чорні хмари з приводу великого упадку цін пшениці. Обраховують, що фермери стралять вже тепер пів мільярда доларів. Це потягне за собою нові банкруцтва фермерів. Законопроект нової ценової тарифи фермерам на ділі нічого не може, а спричинить тільки поодорожжя рідиких машин і інших знарядів та продуктів, потрібних для фермера.

ВИБУХ ВУЛЬКАНУ ВЕЗУВІА НАЙБІЛЬШИЙ ВІД ЧАСУ ГІБЕЛІ ПОМПЕІ.

НЕАПОЛЬ, Італія, 5. червня. — На основі офіційного комунікату вибух вулькану Везувія прибрав страшні розміри. Подумність доходить до висоти 1,500 стіп. Цей вибух Везувія вважають за один з найсерйозніших, які коли повторялися від 79 року, коли то два міста Помпеї й Геркуланум були засипані. Гаряча лавя не могла зміститися в кратері і залязала долину "Пекла". Експлозії тривали 45 хвилин.

Припускають, що лавя обнімає близько 10,460,000 кубічних ярдів, тобто майже половину лави, яка була викінена з кратера підчас вибуху в 1926 році.

Дява посувається, наче велика сичуча гадина долиною "Пекла" в напрямі містечка Терзильо і евакуація цього міста відбулася під наглядом війська, яке вивозило мешканців моторовими троками. Стовидим, який вибухав з кратеру, досягав три милі висоти.

БУЕНОС АЙРЕС, 3. червня. — Донесення з Мендози говорять, що новий вулкан Квіпа на чилійським кордоні в провінції Курції, викидав дим і лаву, а рівночасно дався чути підземні трясення. Серед населення повстав великий переполох.

СОЦІАЛ-ПОЛІЦАЙ ЦЕРГІБЕЛЬ ВІДКЛИКАВ ЗАБОРОНУ ДЕМОНСТРАЦІЙ.

БЕРЛІН, 3. червня. — Президент берлінської поліції, соціал-демократ Цергібель, відтягнув вчора свою заборону відкритих мітингів і вуличних демонстрацій. Нині демонстрації відбуваються по цій Німеччині.

Анти-комуністична газета "Монтга-морген" пише: "Жаль, що пан Цергібель не відтягнув заборони місяць тому назад, а уникнув би був кривавих подій в Берліні".

По заборони "Роте Фане", комуністична фракція райстагу (державного парламенту) видала "Червоний Виборець", як свій фракційний орган. Поліція заборонила його. Фракція успішно запротестувала й

газета виходить зараз з більш формальним наголовком: "Інформаційний Бюлетин Комуністичної Парламентарної Фракції для Червоних Виборців".

ЗАСУДИЛИ РЕДАКТОРА "РОТЕ ФАНЕ".

З Ляйпцигу (Німеччина), доносять, що редактора комуністичної газети "Роте Фане" Шредера засуджено на 1 рік в'язниці та на кару 100 золотих марок. Судили його як державного зрадника, бо він у своїй газеті закликав до повалення існуючого в Німеччині республіканського ладу та встановлення диктатури пролетаріату.

МИТНА ТАРИФА ПОСВАРИТЬ КАПІТАЛІСТИЧНІ КРАЇНИ.

ПАРИЖ, 1-го червня. — У Франції вибухла велика буря протестів проти нових митних поборів, які ухвалила американська палата послів. Всі промислові підприємства проти непомірно високих митних оплат, які унеможливають французкий експорт до Злучених Держав.

Промислові вимагають від французького уряду протесту перед Америкою та підприємстві кроків проти американського експорту до Франції.

ЖЕНЕВА, 1. червня. — Нові американські митні плати викликали у Швейцарії рішучі протести, бо вони остаточно вбивають експорт швейцарських годинників та інших виробів до Злучених Держав.

Промислові вимагають від свого уряду, щоб Швейцарія обложила американські виробні, які імпортуються до Швейцарії, також високими митними оплатами, а особливо автомобілі.

Багато швейцарських газет

закликають Європу розпочати бойкот американських товарів, бо нова американська митна тарифа є ударом для всіх держав Європи.

ТВОРИМУТЬ НОВУ ЄВРОПЕЙСКУ АНТАНТУ.

ПАРИЖ, 6. червня. — Французька торговельна палата зажадала нині, щоб французкий уряд розпочав творення об'єднаного фронту європейських урядів для поборовання нового закону про митний тариф, який є зараз перед конгресом Злучених Держав.

Збори 500 членів торговельної палати ухвалили резолюцію, перестерігаючи французкий уряд проти "зростання протекційної митної тарифи Злуч. Держав" і домагаючись, щоб негайно було підприємито кроки для створення європейської антанті проти тарифів, яка, говориться в резолюції, збільшить трудности торгової з Америкою.

РІЖНІ ВІСТІ

БУХАРІНА ВИБРАНО ДО ПРЕЗИДІИ ВРНГ.

МОСКВА, 3. червня. — Н. Т. Бухаріна вибрано членом президіи Вищої Ради Народного Господарства Радянського Союзу, як також і головою Колегії Наукового Технічного Бюра на місце Каменева. Каменева вибрано головою Найвищої Комісії Концесій на місце Ксандрова.

ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ НА ЗАХ. УКРАЇНІ.

В Чорткові скінчився процес проти інженера Чуловського і товаришів під замітом шпіонажі в користь Радянського Союзу. Інженера Чуловського засуджено на 12 років, Ол. Гелучука і його брата Антона по 5 років, Т. Безкоровайного, гімназійного учня із Устечка, на 3 роки, Р. Талягу, приватного урядовця, на 2 роки і П. Фідерера зі Станіслава на 11 місяців. Четирох обвинувачених увільнено.

НА КУБИ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ УКР. РОБІТНИКІВ.

ГАВАНА, Куба, 21. травня. — Рейди на робітничі організації є звичайним явищем на Кубі і система шпіонажі простягається на Злучені Держави, де життя кубанських революціонерів є в постійній небезпеці.

Лише пару днів тому Сантіаго Кольман, боєвий робітничий провідник, був депортований, а минулого тижня зроблено рейд на приміщення української робітничої організації Об'єднання, провідників депортовано до Європи, а інші сидять у в'язниці.

ВИРОК РЕДАКТОРІВ-УКРАЇНЦЕВІ.

У львівському окружному суді слухали справу редактора української робітничо-селянської газети "Нове Життя" Щербакова. Щербакова притягнули до відповідальності за вміщення в газеті трох статей, які заборонила цензура. Щербакова засуджено на два роки і десять місяців до в'язниці з позбавленням прав.

ПРОТИ-ЄВРЕЙСЬКИЙ ПОГРОМ У ЛЬВОВІ.

ВАРШАВА, 6. червня. — Депеша зі Львова нині вечером доносить, що в тридневному проти-єврейському погромі, що його вчинили місцеві студенти, поліція ранила 43 студенти.

Студенти зруйнували синагогу. Поліція арештувала 28 студентів.

(Цікаво, що депеша, йдучи через Варшаву, нічого не говорить, скільки є поранено та вбито тих, проти кого вчинено погром, але говорить про поранених і вбитих погромників. Робиться це вмисне, щоб викликати за кордоном вражіння, що в часі погрому потерпіли не євреї, але студенти-погромники.)

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД СЕРЕД СЕЛЯН НА ВІЛЕНЩИНІ.

В нововилейському повіті Віленищина селяни їдять картопліне душення, що вони його купують по містечках в обмін за реманент. В селенійському та брацлавському повітах не можна дістати навіть лущиння й селяни їдять версек.

Комісія у справі допомоги голодним, що прибула в село Калкуні, побачила жахливу картину. Населення підготувалося до смерті. По всіх дворах ворота замкнуті, а по хатах мешканці їх лежали на печі, чекаючи аж поки смерть визволить їх від голодних мук.

ВИБУХ ВЕЗУВІА ГРОЗИТЬ ДООКЛИЧНОМУ НАСЕЛЕННЮ.

НЕАПОЛЬ, Італія, 4. червня. — Відомий вулкан гори Везувія, який вибух вчора, починає загрожувати околиціним містам збільшення потоків своєї лави.

Дві палаючі лави з гори Везувія пелуть згори в долині нині, загрожуючи околиці. Мешканці села Терзильо втікли зі своїх помешкань.

Вада підприємця кроки для перенесення мешканців з околиць гори, якщо лавя зростає, одна попила в напрямі Терзильо й наробила переполоху в цілій околиці.

СОЮЗ ЧЕРВОНИХ ФРОНTO-ВІКІВ ЖИТИМЕ!

Правління союзу червоних фронтівиків і червоної спілки молоді опублікували відзвуж до німецького пролетаріату.

На боротьбу з червоним фронтом, говориться у відозві, виступив білий фронт і білий фронт підімає голову.

Німецька робітничка клася не потерпить цього.

"Німецькі робітнички, як один чоловік, зєдналися у червоний фронт й зорганізують революційну оборону робітничої класи".

Комуністичні організації Вюртенберга, Баварії, Фальва, Бадена, Гессея, Франкфурта та Сасарського краю призначають в день зелених свят у Штутгарті червоний огляд. Мета огляду — демонстрація проти єдиного фронту ворогів робітничої класи та боротьба за право пролетаріату на вулицю.

СЕЛЯНСТВО ЗАХ. УКРАЇНИ БУНТУЄТЬСЯ ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

Польсько-шляхетські дефензивники стріляють та масово арештують українських селян.

Селяни дорожанської громади львівського воєводства, озброївшись вилами й лопатами, напали на приміщення громади, загрожуючи смертю члдам громадської управи. Поліція стріляла на селян і розігнала їх. Шість селян арештовано.

Заколоти виникли в наслідок незадоволення українських селян польською частиною громадської управи.

Селянські заколоти в дорожанській громаді львівського повіту викликала заборона виганяти худобу на громадське пасовище. Громадська рада поставила коло пасовища охорону, яку розігнали селяни. 300 селян, озброєні вилами та лопатами створили облогу громадської управи. Поліція розігнала їх пострілами. Арештовано понад 100 осіб.

На ґрунті незадоволення з заходів громадської управи також були виступи селян у самборському повіті. У цих виступах брало участь багато жінок. Для втихомирення селян прибув загін поліції.

Про селянські заколоти сповідають також з підгурської громади дрогобицького повіту. За причину цих заколотів була постановою повітової влади засяти велику частину пасовища. Незадоволені з цього заходу понад 500 селян прогнали урядову комісію й побили деяких її представників. Викликаний з Дрогобича загін поліції в 300 осіб розігнав селян і заарештував 13 осіб. Їх закували в кайдани й відвезли до Дрогобича. Вечері селяни влаштували демонстрацію проти поліційного участку й вимагали звільнити заарештованих. Поліція стріляла. Одного з демонстрантів поранено.

Загрозливий стан утворився також у рівненському повіті, де продовжують страйкувати робітнички маетки Сапига. Страйкері знімають страйколомом з роботи й вимагають визнання наймицьких комітетів.

Із районів Білорізької Пущі повідомляють про пожежі в лісах місцевих поміщиків. Підозрюють підпали.

В Греції перевибрано фашистського президента-диктатора.

АТЕНІ, 3. червня. — Адмірал Павло Кондорійотіс поновно вибраний президентом Греції на спільній сесії парламенту й сенату.

Грецькі робітнички й селяни не мали слова в виборі президента. Під кровавою диктатурою Кондорійотіса тисячі комуністів й інших боєвих робітничків арештовано, тортуровано й вигнано за кордон країни. Кондорійотіс є знаряддям британського імперіалізму.

Адмірал Кондорійотіс обняв уряд 24. серпня 1926 р., коли генерал Г. Конділіс, який стояв на чолі мілітаристичної коаліції, всунув попереднього диктатора генерала Пангаляоса і обняв тимчасово пост прем'єра.

Кондорійотіс зачав негайно перевицати попередніх диктаторів в переслідуванні комуністів й інших боєвих робітничків.

Прем'єр Венізелос обняв пост прем'єра по виборах минулого року. Пангаляоса потягнув недавно сенат до судової відвічальності за те, що він позволяв підчас свого режиму на видання шахрайських контрактів.

ПРОТИСЕРБСЬКІ НАСТРОЇ ЗРОСТАЮТЬ.

ЗАГРЕБ, Хорватія, 3. червня. — Зростає протисербських настроїв у Хорватії, що був ушух спочатку установлення в Югославії диктатури, тепер знову почав зростати ще в більший мірі. Хорвати спочатку сподівалися, що король росічине заходи по завезенню автономії для Хорватії, але тепер бачать, що надії їх не справжуються.

Селяни висадили в повітря багато залізничних мостів. Поліція переважала багато арештувань, а це ще гірше озлобило селян. В Хорватії сподуються вибуху масового повстання.

РАДЯНСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕСТЕРІГАЄ КИТАЙСЬКОГО ГЕНЕРАЛА ЧАН КАЙ-ШІ.

МОСКВА, 3. червня. — Радянський уряд сьогодні перестеріг китайського генерала Чан Кай-Ші, вказуючи на те, що його провокаційні вчинки в Манчжурії не можуть бути довше терпимі, якщо він не залишить їх. Ця пересторога зроблена після наїзду на радянськї консуляти.

Центральний орган комуністичної партії "Правда" редактурє протестаційну ноту радянського уряду і між іншим пише:

"Настав час нагадати цим лояльким імперіалізму, що всім поступкам буває кінець і що представники уряду, який не

визнає ніяких законів чи правил міжнародних відносин, не можуть сподіватись застосування подібних правил супроти себе".

РСФФР СТВОРИВ ЦІЛКОМ ОКРЕМИЙ УРЯД.

18. травня закінчився в Москві 14-ий всеросійський зїзд рад, який вибрав цілком окремий від всесоюзного свій Центральний Виконавчий Комітет, його президію та Раду Народних Комісарів РСФФР.

Головою Раднаркому РСФФР вибрано Сирцова, а головою ЦВК — Калініна.